

ANNUSON, Jüri, keemik ja haridustegelane. Sünd. 11. VII 1884 Annuse t. Enge v. Pärnum.; vanemad — talupidaja Jaan A. ja Tiina (Kustasson); abielus. — Õppis Pärnu güm., seejärel Tartu ülik. loodusteadusk. 1906—1910, mil lõpetas selle keemia alal. — Õp. Viljandi linnak. 1910/11, Pärnu Har. S-i progüm. 1911/12 ja Tall. tütarl.-kommertsk. 1912—15; Tall. poegl.-kommertsk. dir. 1915—18; Tall. koolivalitsuse juh. 1918—19; haridusminister A. Piibu kabinetis 1920—21; Riigi kesklaboratooriumi juh. ja Tall. Tehnikumi õp. kuni 1925. a-ni. — Esiinenud I ja II ülevenemaalisel õp. kongressil 1917 j. m. nõudmistega, et eesti keel eesti k-ides õppekeeleks tunnustataks; saksa okup. ajal astus välja Tall. Koolivalitsuses eesti kooli kaitseks, mille pärast ametist tagandati; E. Õp. Liidu (end. E. Kooliõp. Keskliidu) abiesim. 1917—19, esim. 1919—1922; Liidu häälekandja „Kasvatuse“ toimetuse l., hiljemini peatoimetaja 1919—21; Tall. Rahvaülik. ja Rahvaülik-ide S-i asutajaid ja esim. 1917. a. alates; väljaspool Tall-t korraldatava välisshariduse büroo juh.; I Riigikogu l., olles seal m. s. hariduskom. esim.; E. Har.-liidu asutajaid ja esim. 1923—1925. Siirdus 1925. a. Põhja-Ameerikasse, kus oli esialgu E. V. konsuliks New-Yorgis, astus aga hiljemini erateenistusse. — Avaldanud õpperaamatud *Anorgaaniline keemia I—II* (1921) ja *Tehniline keemia I* (1927) ja mõned brošüürid kooliküsimusist. — Polit.: tööerak. — Alal. asuk.: P.-Ameerika Ühendriigid.

ANSO, Hendrik, riigiametnik. Sünd. 29. VII 1883 Abja v. Pärnum.; vanemad — talupidajad Peeter A. ja Kadri (Vomm). — Õppis klk.-k-is, hiljemini Sindi pedag.-kl. 1905 ja õiendas seal õp. kutseeksami 1906; täiendunud iseõppijana, õiendas min.-k. õp. kutseeksami 1908; lühemat aega Tartu õp.-inst. 1917. — Kaarlis ja Uue-Karistes vallakirjutaja abiliseks 6 a.; Viljandi linnapolitseis kirjutaja 1904; Polli-Peraküla v.-k. juh. 1906—19; koolitöö kõrval oli tegev ka põllu-, aiatöö ja mesilastepidamise alal, kultiveerides soomaad, pidades katsepõlde ja asutades suure aia; Pärnumaa koolivalitsuse juh. 1919; Voltveti algk. juh. 1920; Haridusmin.-i kooliosak. juh. abiks 1920—27; riigikoolivalitsuse kesk-

välissharidusasjade juh. 1927—30; rahva-haridustöö, rahvaraamatukogude ja rahvaülikoolide korralduse organiseerijaid. — Polli-Peraküla laulukoori, har.-s-i, näiteseltsk. ja rahvarmtkogu asutaja ja juht kui ka tegev kohal. ühispiimatal., tulet.-s-is j. m.; E. Haridusliidu juh. l.; Nõmme Har.-s-i asutaja ja esim. 1928—29; tegev N. rahvamaja ehitamisel ja N. rahvaülik. asutamisel. — Koostanud *Õpereiside juhi* (1924), teinud kaastööd ajakirjandusele. — Alal. asuk.: Nõmme.

ANSON, Hans, põllumees. Sünd. 24. III 1884 Ansu t. Seli v. Pärnum.; vanemad — talupidajad Toomas A. ja Leenu (Juhkam); abielus Leenu Jürgens'iga 1908. a-st. — Õppis Seli klk.-k. kuni a. 1898. Põllupidaja isatalus. — Seli kirjand. ringi asutajaid 1908, selle laekah., abiesim. ja esim. kui ka seltsimaja ehitamise organiseerija enne maailmasõda; Seli masinatarvit. ja auruveski üh-se asutajaid 1913 ja esim.; S. turba-, pulli- ja piimaüh-se asutajaid ja m. s. viimase esim. 1922—26. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Ansu t. Seli v.

ANTIKA, Jaan, õpetaja. Sünd. 11. XI 1859 Korgi t. Tamme v. Tartum.; vanemad — talupidajad Tohver A. ja Liisa (Tamm); abielus Liisa Petersell'iga 1897. a-st. — Õppis Rannu klk.-k. 1870—75; omandas eksternina Fr. Holmann'i sem. õp. kutse 1877, hiljemini täiendanud end mitmetel kurs.; omandas keelteõp. kutse Tartu ülik. juures korraldatud õp. suvekurs. 1925. — Õp. Tartum.: Vedu v.-k. 1878—80, Igevere k. 1880—89 ja Orge k. 1889—1913; saksa abis-i k. juh. Tartus 1913—19; Tartu linna XII algk. juh. 1919—29; pensionär 1929. a-st. — Tegev olnud ärkamisajast alates kohalikkude laulu- ja mängukooride asutajana ja juh-na; esinenud kõnedega s-ides ja koosolekuil. — Avaldanud raamatud *Jõulu hääled* (1879), *Lasteraamat* (1882), *Aabits* (1883). — Kaastööd teinud „Olevikule“ ja „Post.“. — Alal. asuk.: Tartu.

ANTIKA, Richard Johannes, eelmise poeg, raamatukoguhoidja. Sünd. 11. IV 1901 Orge k.-majas Äksis Tartum.; abielus Agnes Lausten'iga 1924. a-st. — Õppis H. Treffner'i güm. 1912—16, Tartu Kommertsk. 1916—22, T. ülik. õigus- ja majandusteadusk. 1922—27;